

Ivánka család a magyar történelemben

Ivánka Ida, mint Kaas C. Eduárd felesége a családi temető központi sírhelyén nyugszik férjével együtt. Ivánka Ida Szemeréden született 1813.május 8.-án (1891. november 23.-án halt meg Budapesten) Ivánka László (1782-1819) földbirtokos, Hont vármegye főszolgabírója és Péchy Petronella (1891-1846) négy gyerekének egyikeként. Bátyja, Ivánka Imre (1810-1896) az 1848-as szabadságharc ezredese volt, a bukás után Königsgratz várában raboskodott egy évig. Később, a kiegyezés után a főrendiház örökös tagja lett, a Magyar Vöröskereszt alapítója és első igazgatója volt. Ami a temető története szempontjából érdekesség: az alapító Kaas Melanie és Matolcsy Károly esküvőjén, amit Tápiószelén, 1860. október 23.-án tartottak unokahúga tanúja volt. Farnos környékén az Ivánka családnak az 1800-as évek közepén 10.000 hold földjük volt. (≈ 6000 hektár). Így Kaas Eduard vértés kapitány nagyon gazdag családba nősült be, amikor elvette Ivánka Idát.

Az Ivánka család egyike a legrégebbi magyar családoknak. 1251-ig a felmenő ősök egyértelműen dokumentáltak, de a családi legenda szerint az 1200-as évek elejéig visszavezethető a családfa.

II. András árpádházi magyar király 1217-18-ban keresztes háborút vezetett a Szentföldre Jeruzsálem visszafoglalására az araboktól. A seregében volt hat magyar vitéz, az Erden nemzetségbeli Ivánch hat fia: György, János, Miklós, Ivánka, Jakab és Lőrinc. Az egyik – arabokkal vívott - ütközetben a király lovával, nehéz páncélzatban beleesett a Jordán folyóba, Ivánka kimentette őt a vízből, megmentette az életét. (Jakab és Lőrinc meghalt a csatában) Ezért II. András nemességet adományozott Ivánkának hatalmas földbirtokkal. Nemesi előnevét is akkor kapta: „draskóczi és jordánföldi” Ivánka család. Ezt a nemességet újította meg IV. Béla 1251-ben.

Itt kezdődik a hiteles, dokumentált családi história aminek van egy érdekes, országos momentuma is. Az 1300-as évek közepén a felvidéki Túrócz és Liptó vármegyékben elszaporodtak a hamisított birtoklevelek, föld adás-vételiszereződések, amiket egy bizonyos János deák készített, hamis pecsétekkel, aláírásokkal. A hamisítót elfogták és kivégezték. A király kiküldte Bebek Imre országbírót – tejhatalommal felruházva – a két megyébe, hogy „azokban az összes nemességnek birtokjogairól szóló okleveleit megvizsgálja, azokat lajstromba vegye”. Ez az összeírás, birtok revízió 1391-ben zajlott le, így készült el azon két „nemesi birtokregestrum” melyekhez más hasonlót, megbízhatót történelmünk nem ismer.

IV Béla idejéből az Ivánka családdal kapcsolatban két birtokadományozási dokumentum is fennmaradt. Az első az 1251-es mely szerint Kopasz Ivánka – a Husz-Pázmán nemből származó nemesi család sarja – Túrócz vármegyében „két ekényi” földet kapott IV. Béla királytól. A második 1262-ből származó adománylevél, amely szerint IV. Béla Draskócz és Jordánfalva környéki birtokok adományozásával megerősítette az Ivánka család nemességét. Ezek szerint a Jordánföldi nemesi előnévnek nem a Jordán folyóhoz, hanem a felvidéki Jordánfalvához van köze. Az Ivánka család címere is egy páncélba öltözött vitézt ábrázol, egyik kezében jogar, másikban országalma, háttérben a kereszttel, amik utalhatnak a Szentföldi királymentésre is.

